

Лазар Груев – Хорхе Фуентес – интервю

Лазар Груев: Необходима е широка и публична дискусия за специализираните съдилища; създаването на такъв съд трябва да е в рамките на Конституцията

София, 27 май /Димитър Абрашев, БТА/

Председателят на ВКС Лазар Груев заяви за БТА, че ще подкрепи всяка инициатива на държавата, която е насочена към ликвидирани или ограничаване на престъпността, но когато тези предложения са в рамките на Конституцията и на европейските критерии за запазване правата на човека.

Според него необходима е широка и публична дискусия за специализираните съдилища, а създаването на такъв съд трябва да е в рамките на Конституцията.

Лазар Груев информира посланиците на страните-членки на ЕС в България за хода на работата на съдебната система у нас. Срещата между дипломатите и председателят на съда се състоя снощи, а неин домакин беше посланикът на Испания Хорхе Фуентес Монсонис-Вилайонга.

В интервю за БТА проф. Лазар Груев и посланик Хорхе Фуентес се спряха на състоянието на съдебната система у нас и на европейския опит.

Следва пълният текст на съвместното интервю:

Въпрос: Ползотворна ли беше дискусията?

Хорхе Фуентес: Срещата беше изключително полезна. Досега наши гости на подобен кръг срещи са били президентът, премиерът, еврокомисарят Кристилина Георгиева, кметът на София и други.

Презентацията на г-н Груев беше чудесна. Това е самата истина, изложението му беше изключително ясно и полезно за нас. По-голямата част от колегите имаха непълна визия върху съдебната система, която е малко по-различна от тази в други държави.

Лазар Груев: Говорихме за съдебните системи на всички държави от ЕС. Те са свързани помежду си. Ние в Европа сме в своеобразна лодка. И от стабилността на всеки един от пасажерите в тази лодка зависи стабилността на курса и посоката ѝ на движение.

Беше откровена среща и искрен разговор между партньори, на която информирах за действителното състояние и работата на съдебната система у нас, за някои актуални въпроси, защото съм сигурен, че обективната информация е основа за вземане на правилни решения в бъдеще. Дори предложих на посланиците да проведем двустранни срещи.

Разликата между Касационният съд в България и този в Испания е, че у нас се разглеждат много повече дела, затова на нашия съд му е много трудно да осъществява функцията по уеднаквяване на практиката.

Един върховен съд не трябва да се занимава толкова много с дела, а да дава указания за еднакво приложение на закона. За разлика от България, председател на испанския ВСС е председателят на Върховния съд на страната. И това според мен е по-правилно решение. Това е и една от препоръките на ПАСЕ – да се ограничи ролята на министъра на правосъдието и намесата въобще на изпълнителната власт в съдебната.

Въпрос: Останахте доволни от разговора?

Хорхе Фуентес: Да, от моя страна съм уверен и че посланиците бяха напълно доволни, защото се внесе голяма яснота върху българската съдебна система. Проф. Груев ни даде изключително ясни отговори на въпросите – дали броят на делата е прекалено голям, като се вземе предвид броя на населението в страната, какво е мнението му за специализираните съдилища, до каква степен съществува корупция в съдебната система, какви взаимоотношения има между ВКС и ВАС.

Лазар Груев: И да допълня какви са пътищата за облекчаване работата на съдебната система. Запознах посланиците с действителната картина за обема и трудността на работата на съдилищата. Говорихме за позицията на ВКС и вписването му в семейството на европейските съдилища. Информирах посланиците за обсъжданата стратегия за реформа в съдебната система. Изразих положителното си мнение за нея, защото тя възприема комплексен подход, който дава добра перспектива за бъдещето.

Повторих и становището си за специализираните съдилища, че е нужна широка и публична дискусия за да не се повтарят грешки на други държави. Освен това и че създаването на такъв съд трябва да е в рамките на Конституцията.

По отношение на корупцията казах, че ще бъде първият, който ще натисне копчето за уволнение, когато има доказана корупция сред магистратите. Но и категорично защитих магистратите, за това, че не може всички те да бъдат поставени под общ знаменател.

Хорхе Фуентес: Напълно съм съгласен с вас.

Въпрос: Посланик Фуентес какво конкретно мислите за стратегията за продължаване на съдебната реформа? Как точно България ще си сътрудничи с другите страни от ЕС по отношение на европейската заповед за защита на свидетели и пострадали при престъпления? Тази тема бе предмет на разговор преди дни между испанския и българския правосъден министър.

Хорхе Фуентес: Това, което си поставихме за цел, по време на разговорите, когато министърът беше тук, е да се наблегне на този въпрос на срещата в Люксембург в петък. Това беше инициатива на испанското председателство. Двамата министри дори говориха за специалните съдилища. Той в Испания се нарича Национална аудиенция. Говорихме и за тази европейска заповед и установихме пълно съвпадение на мненията между България и Испания.

Лазар Груев: Много сполучливо Негово превъзходителство посочи, че макар правителствата на двете страни да имат различен цвят, между министрите има много добра симбиоза. Защото както престъпността, така и борбата с нея няма цвят. Ние юристите винаги намираме общ език и мога да потвърдя, че отношенията между върховните съдилища на България и на Испания, а и с другите европейски държави, са на отлично ниво.

Хорхе Фуентес: Трябва да припомня, че от 12 месеца съм посланик в София и вече трима съдии от испанския ВСС посетиха България. Генералният съвет на съдебната власт, както се нарича той у нас, е в състав от 20 души и трима от тях вече бяха тук.

Въпрос: Какво може да почерпи България като опит от Испания при създаването на спецсъда?

Хорхе Фуентес: Националната аудиенция се създаде в Испания по

силата на много специфично изискване. Ставаше дума да се снесе напрежението, което беше упражнявано спрямо съдиите от страна на баските всеки път, когато се разглеждаше съдебен процес срещу член на ЕТА. И тогава се взе решение да се създаде този съд и тези дела да се отделят от това, което е обкръжението на баските.

В началото имаше критики срещу този трибунал, но след това той беше напълно приет и сега се гледат и дела срещу организираната престъпност, всички въпроси, свързани с екстрадицията и някои други деликатни въпроси.

Ако борбата срещу организираната престъпност в България има някои извънредно деликатни характеристики, вие би трябвало да създадете този вид съдилища и да вървите напред. Но ако в България съдебната система разполага с достатъчно инструменти и механизми да се бори с този вид престъпност, то тогава няма да е необходимо създаването на такива специални съдилища.

Лазар Груев: Ако трябва да бъдем съвсем откровени този съд възниква като противодействие на ЕТА. Преди да престъпим към този акт в България аз съм "за" подробно да бъде изучен опита на Испания, но продължавам да настоявам, че трябва да има дискусия по проблемите. Защото всеки съд трябва да е независим арбитър. Съдът, дори специалният, никога не е само на едната страна – на обвинението. Съдът има две страни пред себе си.

Трябва да добавя две неща – дискусията трябва да обхваща по-широк кръг проблеми. Първо – качеството на разследването – т.е. капацитета на полицията и прокуратурата в разследването с оглед събирането на достатъчно доказателства, които да убедят всеки съд в това число и специалния във виновеността на едно или друго лице.

Големият въпрос за всяка държава е къде да бъдат насочени парите, защото един нов съд струва пари – за повишаване качеството на разследването или в създаването на съд.

В 21 век не бива да се доказват престъпления само чрез свидетели – едните криминално проявени да свидетелстват срещу другите, а се изискват много по-съвременни научни методи за разследване за да се събрат годните доказателства пред съда.

Няма съд, независимо специален или не, пред когото ако се представят годни доказателства да не осъди виновните. В България има три инстанции. Ако първата сбърка, ще бъде поправена от втората, ако и тя сбърка, ще бъде поправена от третата. Но ако дори и трета сбърка, главният прокурор може да иска възобновяване на делото, защото са открити нови доказателства.

Ще подкрепя всяка инициатива на моята държава, която е насочена към ликвидиране или ограничаване на престъпността, но когато тези предложения са в рамките на Конституцията и европейските критерии за запазване правата на човека. /ДБА/

/АМ/